

Secolul al XVIII-lea - prima jumătate a secolului al XIX-lea

Saloanele și Academiile Regale

Neoclasicismul francez

Romantismul (Anglia și Franța)

Saloanele și Academiile Regale : nașterea expoziției publice

Paris: Academie Royale de Peinture (Academia regală de pictură) se înființează în 1648 , iar Saloanele de pictură încep în 1737

Londra: Royal Academy, fondată în 1768

Este momentul în care apare ideea unui spectator - cetățean emancipat, capabil să admire și să judece.

Etienne de la Foy de Saint Yenne (critic de artă francez 1746):

“O pictură expusă e la fel cu o carte în ziua publicării sale, sau ca o piesă jucată la teatru: toată lumea are dreptul să aibă o judecată.”

Atmosfera Saloanelor și Academiilor și tipul de lucrări expuse (pictura academică):

- Johann Joseph Zoffany (1733-1810), *The Academicians of the Royal Academy 1771-72*, ulei pe panza, 101x158 cm
- Johann Heinrich Ramberg, *Vizita Prințului de Wales la Somerset House, 1787*, gravură în culori
- Pietro Martini, *Salon du Louvre, 1787*, gravură
- Sir Joshua Reynolds (președinte al Royal Academy), *Lord Ligonier, 1760*
- Jean Baptiste Greuze, *Contractul de căsătorie, 1761*, ulei pe pânză, Luvru

Secolul al XIX-lea - nașterea muzeului ca instituție publică de cultură (și nou program arhitectural - revizitați vă rog tema neoclasicului cf. curs Horia Moldovan)

- National Gallery, Londra, arh. William Wilkins (1832-38)
- Altes Museum, Berlin, arh. Karl Friedrich Schinkel (1823-30)

Romantismul englez

ROMANTISMUL

- curent ce apare întâi în literatură în jur de 1800 și va dura până la jumătatea secolului al XIX-lea. Inițial, termenul “romantism” s-a folosit în legătură cu literatura și noile școli muzicale de la începutul secolului.
- influențat de estetica sublimului din secolul al XVIII-lea (Edmund Burke, Denis Diderot, Immanuel Kant, Arthur Schopenhauer)
- originalitatea și geniul artistului
- interesul pentru subiectivitate, individualitate, explorarea și exaltarea emoțiilor (Géricault)
- Natura romantică - a cărei imprevizibilitate și uneori forță devastatoare este o alternativă la raționalitatea Iluministă (Constable, Turner)
- fascinația pentru animale (în același timp forțe ale naturii și metafore pentru virtuțile umane)
- subiecte inspirate din observarea directă a forțelor naturii și explorarea ideii de sublim (C.D. Friedrich, Turner)
- fascinația pentru exotism / orientalism (Ingres, Delacroix)
- subiecte inspirate din legende și mituri medievale, gustul pentru ruine (Blake, Friedrich)

William Blake (1757-1827- poet și pictor, ilustrează operele lui Dante, Virgiliu, precum și propriile poeme și viziuni), *Oberon, Titania and Puck with Fairies Dancing* (1786)

William Blake, miniaturi pentru Cântarea lui Los (*The Song of Los*), 1795

William Blake, *Angel of Revelation* (Book of Revelation), acuarelă

Pictura de peisaj - peisajul pastoral și înregistrarea schimbărilor subtile ale atmosferei, luminii, culorilor, schimbarea anotimpurilor sau măreția forțelor naturii.

John CONSTABLE (1776-1837) încearcă să surprindă natura în mișcare, în continuă schimbare, fenomenele atmosferice, imprevizibilitatea luminii etc. Este un foarte atent observator și extrem de scrupulos în înregistrarea fenomenelor naturale. Perspectiva sa profund subiectivă, personală despre natură e tipică pentru una din temele centrale ale romantismului: individualitatea.

"The sky is the source of Light in Nature, and it governs everything."

- *Hampstead Heath with Bathers*, 1821-22, ulei pe pânză
- *Salisbury Cathedral from the Meadows*, 1831, ulei pe pânză

Joseph Mallard William TURNER (1775-1851) - probabil cel mai influent dintre pictorii romantismului englez.

- *Fishermen at Sea*, 1796
- *Calais Pier*, 1803
- *The Wreck of a Transport Ship* (c. 1810)
- *Campo Vaccino*, 1839
- *Snow Storm: Hannibal and his Army Crossing the Alps*, 1812, ulei pe panza, 146x 237, Tate
- *Slave Ship* (*Slavers Throwing Overboard the Dead and Dying, Typhoon Coming On*), 1840
- *Snow Storm - Steam-Boat off a Harbour's Mouth*, 1842
- *Rain, Steam, and Speed -- The Great Western Railway*, oil on canvas, 1844

FRANȚA

Precursori - pictura neoclasică

Jacques Louis DAVID (marile scene istorice)

- *Jurământul Horațiilor* (*Le serment des Horaces*), 330x425 cm, Luvru
- *La mort de Socrate*, 1787, 770 x 502 cm, Metropolitan Museum of Art, New York
- *La Mort de Marat*, 1793, 165 x 128 cm, Musée de Beaux Arts de Belgique, Bruxelles
- influențe: Caravaggio, Punerea în mormânt (*La deposizione di Cristo*), 1602-04
- *Incoronarea lui Napoléon la Notre Dame* (*Le couronnement de l'Empereur et de l'Impératrice*, 2 décembre 1804), 1806

Jean-Auguste-Dominique INGRES (1780-1867)

- *Tors de barbat* (1800), Montauban, Musée Ingres
- *Apoteoza lui Homer*, 1827, 386x512 cm, Luvru
- *Joséphine-Éléonore-Marie-Pauline de Galard de Brassac de Béarn, Princesse de Broglie*, 1851-53, 121.3 x 90.8 cm, MET Museum
- *Grande Odalisque* (Marea Odaliscă) 1814, Louvre
- din istoria temei : Tiziano Vecellio, *Venus din Urbino*, 1538
- *Le bain turc* (Baia turcească), 1862, 108x108 cm, Luvru

Romantismul francez

Théodore GÉRICAULT (1791-1824)

- *Le soir, avec un aquéduc (Seară cu apeduct)*, 1818
- *Le monomane du vol* (ou *Le fou aliéné*, ou *Le cleptomane*), 1822, 61,2 x 50,2 cm
- *La Monomane de l'envie* (ou *La Hyène de la Salpêtrière*, 1819-1820, huile sur toile, 72 x 58 cm
- *Portretul lui Alfred de Dreux*, 1816
- *Curse de cai la Epsom*, 1821
- *Cap de cal alb*, 1815
- *Mazeppa*, 1820
- *Pluta Medusa (Le radeau de la Meduse/The raft of the Medusa)*, 1819, 491x716 cm, Luvru

Eugène DELACROIX (1798-1863)

- *Masacrul din Chios*, expus la Salonul din 1824, ulei pe pânză, 419 cm x 354 cm, Luvru
- *Libertatea conducând poporul (La Liberté guidant le peuple)*, 1830, 260x325cm, Luvru
- *Fanaticii din Tangier (Les fanatiques d'Algier)*, 1838
- *Femei din Alger în apartamentul lor (Femmes d'Alger dans leur appartement)*, 1834, 180x229 cm, Luvru

Romantismul german

Caspar David Friedrich

- *Der Wanderer über dem Nebelmeer*, 94.8 x 74.8 cm, 1818, Kunsthalle Hamburg (și posteritatea temei *Der Wanderer*)
- *Der Mönch am Meer (Călugar la malul mării)*, 1808-1810, 110x171,5 cm, Alte Nationalgalerie, Berlin influențează pe
Gustave COURBET, *Plaja la Palavas, [Le bord de mer à Palavas]*, 36.0 x 46.0 cm, Musée Fabre, Montpellier
- *James Abbott McNeill Whistler, Harmony in blue and silver: Trouville*, 1865
- *Abtei im Eichwald (Schit in padurea de stejari)*, 110x171 cm, 1810, Alte Nationalgalerie, Berlin
- *The lonely tree (Der einsame Baum)*, 55x 77 cm, 1822, Alte Nationalgalerie, Berlin
- *Frau am Fenster (Femeie la fereastră)*, 44x37 cm, 1822

Resurse:

<http://www.tate.org.uk/art/artworks/constable-salisbury-cathedral-from-the-meadows-t13896>

Barker, Elizabeth E. "John Constable (1776–1837)." In *Heilbrunn Timeline of Art History*. New York: The Metropolitan Museum of Art, 2000–. http://www.metmuseum.org/toah/hd/jcns/hd_jcns.htm (October 2004)

<https://smarthistory.org/a-beginners-guide-to-romanticism/>.

Marilyn Stockstad, Michael Cothren, *Art History - survey*, 2011